บทคัดย่อ

โครงการวิจัย "การสำรวจและรวบรวมข้อมูลเอกสารและหลักฐานสำคัญของศิลปินด้านทัศนศิลป์ : เฟื้อ หริพิทักษ์" มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา รวบรวมและสังเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ของอาจารย์เฟื้อ หริพิทักษ์ ทั้งทางด้านทัศนศิลป์ ด้านการอนุรักษ์ ด้านการวิจัยและผลงานทางวิชาการต่างๆ ที่ได้กระทำขึ้นตลอดชีวิต เพื่อเน้นการสร้างความตระหนักและรำลึกถึงคุณูปการทางวิชาการศิลปะของอาจารย์เฟื้อ หริพิทักษ์ ต่อสังคมไทย

จากการศึกษาพบว่า อาจารย์เฟื้อ หริพิทักษ์ ได้รับการศึกษาด้านการสร้างสรรค์ศิลปะจากโรงเรียน เพาะช่างและโรงเรียนประณีตศิลปกรรมด้วยความตั้งใจที่จะเป็นศิลปินตามแนวทางที่ตนศรัทธา และการ เดินทางไป ศึกษาที่มหาวิทยาลัยวิศวภารติ ศานตินิเกตัน ประเทศอินเดียทำให้อาจารย์เฟื้อ หริพิทักษ์ เห็น ความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปกรรมที่ทรงคุณค่า ต่อมาเมื่อท่านได้มีโอกาสเดินทางไปศึกษาต่อ ณ ราชบัณฑิตยสถาน ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี ระหว่างปีพุทธศักราช ๒๔๙๗ ๒๔๙๙ รวมทั้งการเข้าร่วม ประชุมกับองค์การศิลปินระหว่างชาติ ครั้งที่ ๓ ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ ทำให้ผลงานสร้างสรรค์ที่อาจารย์เฟื้อ หริพิทักษ์มักแสดงถึงเนื้อหา รูปแบบและการพัฒนาการสร้างสรรค์ที่ ได้รับแนวคิดและรูปแบบมาจากศิลปกรรมแบบต่างๆตามที่ท่านได้ศึกษาและเรียนรู้

ผลงานการสร้างสรรค์ตลอดชีวิตของอาจารย์เพื่อ หริพิทักษ์ สามารถแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ผลงานสร้างสรรค์ในระยะแรก (ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๖ ถึง ๒๔๘๔) ผลงานสร้างสรรค์ในระยะที่สอง (ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๔ ถึง ๒๔๙๗) และผลงานสร้างสรรค์ในระยะที่สาม (ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๙๗ ถึง ๒๕๑๖) ผลงานการ สร้างสรรค์ทั้งหมดสามารถแบ่งประเภทตามลักษณะของผลงาน แนวคิด และเทคนิคการสร้างสรรค์ออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ผลงานการสร้างสรรค์แบบเฉพาะตน ผลงานภาพวาดเส้นบันทึก และผลงานการอนุรักษ์ ศิลปกรรมไทย และสามารถวิเคราะห์ถึงความโดดเด่นทางการสร้างสรรค์ของอาจารย์เฟื้อ หริพิทักษ์จาก หลักฐานและบันทึกทางวิชาการ อันได้แก่ พรสวรรค์เฉพาะของศิลปิน การสร้างบรรยากาศตามความรู้สึกจริง การถ่ายทอดรูปทรงด้วยความแม่นยำ การจัดวางโครงสร้างโดยรวมในภาพ และการใช้สีตามความคิด

คำสำคัญ: เฟื้อ หริพิทักษ์, งานจิตรกรรมของเฟื้อ หริพิทักษ์, งานวาดเส้นของเฟื้อ หริพิทักษ์, การอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง

Abstract

"Research and Survey for Visual Artist Database: A Case Study of Fua Hariphitak (A Painter)" purposes artistic bibliography of Fua Hariphitak and collecting his works of art such as visual art, reservation work, art research and articles. The main objective is to study analytically his artistic activities, to classify his works of art and to conclude unique art style of Fua Hariphitak for deeply recognizing all utility of his works of art in Thai society.

The research and survey for artistic activities of Fua Hariphitak shows that he was educated from Poh Chang College and the School of Fine Arts in Bangkok with his hope to be an artist. Then, he had studied at Visva Bharati Santini Katan, India where he was influenced of reservation of traditional art. Then in 1954 – 1956, he recieved the scholarship to study at Academy de Eella Arti di Roma, Italy and he attended the conference of 3th International Association of Art in Vienna, Austria in 1960. These experiences of Fua Hariphitak introduce his works of art showing art style and technic influencing and developing from art, he studied.

Fua's works of art can be catagorized into 3 periods. The first one is between 1933 - 1941, the second one is between 1941 - 1954 and the third one is 1954 - 1973. They can also be catagorized by his styles, concept and technique for creating into 3 groups: Works of Fua's style, record drawing and restoration of Thai traditional art. His works of art can be analyzised his identity for art creation by historical evidences and academic archives related to him which are Fua's artist talent, pictured atmosphere as his imagination, form presented by his skill, pictured structure arrangement and using color as represented his idea.

Keywords : Fua Hariphitak, Fua Hariphitak's painting, Fua Hariphitak's drawing, reservation of Thai mural painging